

BİZ-C

2. SAYI

Tüketim
Çılgınlığı

İnsanlığın Uçuş
Serüveni

Beyin

Kripto
Paralar

Ve daha fazlası...

YAZAR: 11/C

Editör: Mert Kaan Kartal

Yazarlar:

- Azra Nur Yıldırım
- Can Kayran
- İrem Nur Coşkun
- Gözde Arslan
- Kayra Karabacak
- Ravza Çalışkan
- Samed Çalık
- Şevval Çınar
- Şakir Celil Cömert
- Hümeysra Zümra Tufan
- Mert Kaan Kartal

İçindekiler

Situs İversus

Carl Jung ve Arketipler

Kitabeyin

Kripto Paralar

Küresel Isınma

Tüketim Çılgınlığı

Hidrojenli Araçlar Nedir? Nasıl Çalışır?

İnsanlığın Uçuş Serüveni

Masonluk

Canavar'ın Yolculuğu

Son Sevgi

SİTUS İNVERSUS

Situs inversus, torasik ve abdominal organların ayna şeklinde yer değiştirmesi hâlidir ve nadir rastlanan anormal bir durumdur. Situs inversus terimi Latince kökenli "iç organların yer değiştirmiş olması" anlamına gelen "situs inversus viscerum" deyiminden gelmektedir.

Dekstrokardi (kalbin göğüsün sağ tarafında olması) 1452-1519 yıllarında Leonardo da Vinci tarafından görülmüş ve çizilmiş, daha sonra da Marco Aurelio Severino tarafından 1643 yılında tanınmıştır. Ancak, situs inversus ilk kez bir asır sonra Matthew Baillie tarafından tanımlanmıştır.

Situs inversus %0,01 oranında görülür.

Situs inversus Neden Olur?

Genellikle otozomal resesif geçişli olup tek yumurta ikizlerinde X'e bağlı geçiş gösterebilmektedir. Situs inversus totaliste konjenital kalp hastalığı riski situs solitus ile hemen hemen aynıdır (%3-5). Kişiler herhangi bir sebepten dolayı tıbbi bir tedavi görmedikçe, kendilerinde situs inversus totalisin bulunduğu farkına varamayabilirler. Yer değiştirmiş organlara tedavi uygulanmasına gerek yoktur çünkü yerleri değiştirilemez ancak bazı anormallikler ve bozukluklar dahilinde tedavi gerekebilir. Bilim insanları bu durumun genlerin mutasyona uğramasından dolayı olduğunu söyleseler de buna asıl kaynaklanan bulgu halen bilinmemektedir.

Resim 1. Akciğer grafisinde dekstrokardi görülmektedir.

Anatomiye Etkisi

Situs inversus torasik ve abdominal organları etkiler. Genel olarak, organlar dikey bir biçimde simetrik olarak yer değiştirmiştir. Kalp göğsün sağında, mide ve dalak karın bölgesinin sağında, karaciğer ve safra kesesi ise vücudun sol tarafında bulunur.

Eğer kalp göğsün sağ tarafında ise bu "dekstrokardili situs inversus" veya "situs inversus totalis" olarak bilinir. Eğer kalp olması gerektiği gibi göğsün sol tarafında yer aldığı, daha nadir rastlanan, hâl ise "levokardi" ya da "situs inversus incompletus" olarak adlandırılır.

CARL JUNG VE ARKETİPLER

Carl Gustav Jung (1875-1961), İsviçreli bir psikiyatrdır ve analitik psikolojinin kurucusudur. Freud'un öğrencisidir, yaşadıkları anlaşmazlıklar yüzünden ondan ayrılıp kendi psikanalitik yaklaşımını savunmaya devam etmiştir. Kolektif bilinçaltı ve arketipler hakkında çalışma yapmıştır.

Kökene Antik Yunan'a dayanan arketip kelimesi "arke" ve "tip" köklerinin birleşmesinden meydana geliyor. Arke "orijinal ve eski" anlamını taşıırken, tip "desen" anlamlarını taşıyor. Klasik psikanalizin kurucusu olarak kabul edilen ve ilk defa "arketip" teorisini insan psikolojisiyle birleştiren Carl Gustav Jung insan davranışlarını açıklamak için bu arketipleri kullanıyor.

Psişe(Ruh) ve Bilinç: Psişe; ruh, can, zihin anlamına gelir ve hem bilinci hem de bilinçaltına ifade eder. Jung'a göre psişe 3 varlıktan meydana gelir:

- 1) Kolektif Bilinçaltı (İng: "Collective Unconscious")
- 2) Kişisel Bilinçaltı (İng: "Personal Unconscious")
- 3) Ego (Bilinçli; İng: "conscious")

1)Kolektif Bilinçaltı

Tüm insanların ortak bilinçaltını oluşturmaktadır, tüm insanlık tarafından paylaşılır. Psikolojik miras biçimi şeklinde hizmet eder.

2)Kişisel Bilinçaltı

Bir bireyin yaşamış olduğu bütün olayların, bastırılmış duygu ve düşüncelerin, subliminal öğeleri bulunduğu bölgedir. Kolektif bilinçaltına zıt çalışır.

3)Ego

Farkında olduğumuz düşüncelerinin bulunduğu yerdir. Hissetme, sezgi, düşünme görevleri vardır. Arketipler kolektif bilinçaltında bulunmaktadır. Arketipler, bilincimizin işleyişini devam ettirir. Bir durum karşısında verilecek olan tepkiyi belirler. Birçok arketip bulunmaktadır ama 4 adet ana arketip vardır.

A) Ego (Persona)

Persona, dış dünyaya karşı gösterdiğimiz yüzdür. Persona, Latince maske anlamına gelmektedir. Persona aynı zamanda toplum içindeki bütün görevlerimizi temsil eder, biçim değiştirebilir. Sosyal olarak kabul edilebilir ve kabul edilmeyen davranışların öğrenilmesi personada gerçekleşir. Toplumun beklenti normları personanın değişmesine sebep olabilir.

Persona, insana uyum yeteneği kazandırmaktadır. Çevredeki dünya ile iletişim kurmasını sağlar.

Bir insanın dış dünyaya gösterdiği persona ile fazla özdeşleşmesi günlük yaşamında bazı sorunlara neden olabilir.

B) Gölge (Shadow)

Gölge, karanlıkta kalmış olan taraftır, bastırılmıştır. Arzular, kabul görmeyen istekler, bastırılmış düşünceler, içgüdüler burada bulunur.

Topluma uymayan her şeyi içerir. Aynı zamanda kişinin kendi fikirlerine ve değerlerine de ters düşmektedir. Savaş ve soykırımlarda, yok olma korkusu nedeniyle karşı tarafa düşmanlık beslemek "gölge" ile ilgilidir. Gölge, rüyalarda ve vizyonlarımızda farklı şekillerde karşımıza çıkabilir. Karanlık, vahşi ve egzotik figürler

tarafından simgelenebilir. Kaos ve bilinmeyenli temsilcisidir.

C) Anima ve Animus

Anima, erkek ruhunda kadınsı bir imgeyken Animus ise kadın ruhundaki erkek imgedir. Toplum sebebiyle bu imgelerin baskılandığı kişiler içlerinde en yoğun imgeyi yaşarlar.

D) Benlik (Self)

Bilincin ve bilinçaltını birleşimidir. Jung, bilinçaltı ile bilinçli zihin arasındaki uyumsuzluğun psikolojik sorunlara yol açabileceğine inanıyordu. Bu çatışmaları farkındalığa getirmek ve bilinçli farkındalığa yerleştirmek, bireyleşme sürecinin önemli bir parçasıydı.

Figure 5: Jung's Model of the Psyche.

KİTABEYİN

İnsan vücudunun en önemli ve en gizemli organlarından biri şüphesiz beyindir. Ağırlığı insan vücudunun %2'si kadar olan beyin, yaklaşık 1,4 kg'dır. Vücudumuzun %2'si kadar olmasına rağmen enerjimizin %20'sini tek başına kullanır. Beynimizde ortalama 100 milyar hücre bulunur. 'Nöron' adını verdiğimiz bu hücreler beyni meydana getirir. Her dakika beynimizde milyonlarca kimyasal reaksiyon meydana gelir. Vücuda giren oksijenin %25'ini ve glikozun çoğunu beyin tüketir. İki yarım küreden oluşan beyin, insanın yegâne öğrenme aracıdır ve dünyanın en gelişmiş bilgi işleme aletidir. Beyin bu kadar çok görevle nasıl başa çıkıyor? Bu soru hâlâ gizemini koruyor. Protein, karbonhidrat ve su gibi cansız gıdalarla beslenen beyin; düşünce, hayal, öğrenme, bilgi depolama gibi olağanüstü işlerde kısa veya uzun vadede üstün performans sergiler.

Beynimizin gelişiminin en hızlı olduğu dönem bebeklik dönemidir. Gebelik sırasında annede depresyon ve aşırı stres bebeğin beyin fonksiyonlarının gelişmesini olumsuz etkiler. Beynin ana bağlantıları doğuma kadar hazırlanır. Doğumdan sonraki ilk 2 yıl içerisinde sinir kılıflarının gelişmesi ve ardından yürüme, konuşma gibi fonksiyonlar da gerçekleşir. Beyin kapasitesi yirmili yaşlarda pik yapar, 25 yaşından itibaren beyin bazı bölümleri küçülmeye başlar ancak hayat boyu beyin değişmeye devam eder, yeni hücreler eklenir. Bilinenin aksine yaş ilerledikçe beyin verimliliğinde azalma görülmez. Bu kanı , insanın her gün 10 bin nöron kaybetmesine dayandırılır. Bu oranlamayla uzun yıllar yaşayan bir kişinin yaklaşık 300-350 milyon nöron kaybettiğini söyleyebiliriz. Bu sayının sahip olduğumuz nöron sayısının %3' ü kadar olmasıyla beraber zihinsel aktiviteye etki etmeyecek düzeyde olduğunu söyleyebiliriz. Nitekim Pablo Picasso 90 yaşında iken ürün vermeye, Mimar Sinan eser inşa etmeye, Joseph Haydn ömrünün sonuna kadar beste yazmaya, Mikelanj heykel yapmaya devam etmiştir. Araştırmaların yanı sıra somut örnekleri de göz önünde bulundurursak beyin verimliliğinin yaşlanmaya bağlı olmadığını görebiliriz.

Geliştikçe yüzey alanını arttırmak için içe doğru kıvrılan %75'i sudan oluşan beynimiz hakkında yapılan çalışmalar sağlıklı beslenmenin, kaliteli uykunun, fiziksel ve mental aktivitenin beyni olumlu etkilediği görülmüştür.

Prof. Robert Ornstein beynin çeşitli bölümlerinin fonksiyonlarını, beynin çalışma biçimini ve öğrenme kapasitesini araştırdı. Araştırmanın sonuçlarına göre beynimiz, fonksiyonları itibarıyla dört bölümden meydana gelir: sağ beyin, sol beyin, üst beyin, alt beyin. Bazı deneyler sonucunda üst beyin, alt beyni programlar; zihin yeteneği, motivasyon ve iradeyi etkiler. Bu bakımdan insanın olumlu düşünmesi, iyimser ve ümitli olması çok önemlidir. Sanılanın aksine beynin bölümleri birbirinden bağımsız değildir. Her bölümün yaptığı görevler vardır ancak birbiriyle bağlantılıdır. Yapılan testler; sol beynin analiz, sayılar, konuşma ve matematik işlemleri konusunda çok iyi çalıştığını ortaya koydu. Sol beyin mantıkla iş görür ve sonuç olarak sol beynin baskın olduğu insanlar genellikle katı kuralcı, yeniliklere kapalı ve tutucu olurlar. Sağ beyin ise inanç ve hayallerin etkisinde duygusal çalışır; bilgileri bütün olarak öğrenir. Bilgileri sırayla öğrenen sol beyne göre daha etkili öğrenme gücüne sahiptir. Yeni keşifler yapanlar beyinlerinin sağ bölümünü etkili ve verimli bir şekilde kullananlardır. En zeki ve en becerikli insanlar, beyinlerinin iki yarım küresini de etkili ve verimli kullananlardır. Beynimizin iki yanını kullandığımız zaman, verimlilik iki kat değil kat kat artıyor. Einstein, "Sağ beyin kutsal bir armağan, sol beyin ise sadık bir hizmetçidir." der.

Beyindeki nöronların yaklaşık %1' inin hafıza ile ilişkili olduğu düşünülür. Bu bir milyar kadar nöron demektir. Ne var ki, bu nöronların hepsi birbiriyle bağlantılı değildir. Çok az sayıda bağlantı anne karnında oluşur, büyük bölümü doğumdan sonra gerçekleşir. Bağlantıların sayısı beynin kapasitesini belirler. En yüksek tahminlere göre beynimiz, 20 ciltlik 5 set ansiklopedi ezberleyebilecek kapasitededir. Başka bir deyişle 3 adet bin terabaytlık (yaklaşık 3 petabyte) harici hafıza birimi kadar alana sahiptir. 3 petabyte kapasitedeki bir hafızaya 3 milyon saatlik televizyon görüntüsü yükleyebiliriz. Diğer bir deyişle televizyonunuzu üç asır boyunca açık bırakacak olursanız hafızanız ancak dolardı.

KRİPTO PARALAR

Kripto Para Nedir?

Kripto para, takas işlemlerinde kullanılabilen, tamamen dijital, şifrelenmiş, sanal para birimi. Kimilerine göreyse geleceğin para birimi.

Günümüzde kripto para birimleri pek çok kişi tarafından duyulmuş, devlet başkanlarından dev şirketlere kadar herkesin çok fazla dikkatini çekmiş durumda olan bilinmeyi çok olan bir olgudur. Takas işlemlerini doğrulamak ve güvenli şekilde gerçekleştirmek için kriptografi kullanılır. Herhangi bir fiziksel karşılığa sahip değildir.

Aslen banka kartları ve kredi kartlar ile harcanılan ve aktarılan paralar da sanal paralardır, çünkü bu işlemler sonucunda sadece sistem verilerinde değişiklik meydana gelir. Kripto paralar da aynı mantıkta çalışma prensibine sahip. Ancak herhangi bir otorite ya da hükümet tarafından yönetilmeyen, yani merkezileştirilmemiş bir sistem mevcut, bu da sistemin daha güvenli olmasını sağlıyor.

Kripto Paraların Tarihi

Teknolojinin zıplama çağı olan 90'lardan beri dijital bir para birimi oluşturmak için birçok girişimde bulunuldu. Flooz, Beenz ve DigiCash gibi sistemler geliştirildi, fakat bu girişimler sahtekarlık, finansal sıkıntılar, şirket içi anlaşmazlıklar gibi sebeplerden dolayı başarısız sonuçlar verdi. Bütün bu çalışmalar güvenilir, üçüncü elden yaklaşım düşüncesini geliştirdi.

İlk kripto para olan Bitcoin, 2009 yılının başlarında Satoshi Nakamoto kod adıyla ortaya çıkan kişi ya da kişiler tarafından geliştirildi. Satoshi Nakamoto tarafından geliştirildiği söylenmesine rağmen kim ya da kimler olduğu belli olmayan kişi(ler) tarafından açık kaynak kodlu yazılım olarak paylaşıldı. Bu ağ uçtan uca şifrelemeli dosya paylaşım platformlarına benzer konseptli bir platform üzerinden ilerler.

Kripto para nasıl üretiliyor? Kripto para madenciliği nedir?

Kripto paraların üretimi de kendileri gibi dağıtık bir sistem üzerinden gerçekleştirilmektedir. Yani kullanıcı temellidir. Kripto para birimlerinin üretim sınırı vardır, dolayısıyla üretilen kripto para miktarı arttıkça kripto para üretmek için çözülmesi gereken işlemler zorlaşır.

Üretim işlemi madencilik yoluyla oluyor, fiziksel bir madencilik olmasa dahi matematik problemleri çözmeye dayalı işlemler yapılıyor. Yani işlemci gücü ve internet bağlantısına sahip olduğunuz takdirde madencilik görevini, birisi tarafından görevlendirilmeksizin üstlenebilirsiniz.

Kripto Paralar Yasal Mıdır?

Kripto para alım-satımı yapmak, üretmek, yatırım gerçekleştirmek tamamen yasaldir. Ancak Vietnam, İzlanda, Mısır, Suudi Arabistan, Bolivya, Pakistan, Afganistan, Makedonya, Katar'ın da yer aldığı devletler haricindeki dünya ülkelerinde yasal bir durumdur. Çin, Hindistan, Ekvador, Nepal, Zambia gibi devletler ise **denetimleri arttırmış** ve kısıtlamalar getirmiştir.

Ülkemizdeyse kripto para sistemiyle ilgili hukuki bir dayanak bulunmamaktadır. Yaptığınız işlemler ve transferler, hukukun veya resmi bir kuruluşun güvencesi altında değildir. Buna karşın, kripto parayla ilgili işlemleri *herhangi bir kısıtlamaya uğramaksızın* yapabilirsiniz.

Kripto paraların avantajları nelerdir?

- Hiçbir merkez bankasına bağlı olmadığı için ülkelerin ekonomik durumundan etkilenmemektedir.
- Hesabın dondurulması ya da hesaba el konulması mümkün değildir.

Kripto Paraların Geleceği

Şu anda Dünya'da sadece dolar üzerinden giden bir finans sistemi etkilidir. Ancak Çin'in son yıllarda kripto para ve blockchain alanında yaptığı yenilikler dolar sisteminin ileride önemini yitireceğini ve ülkeler arası ticarete kullanılmayacağını gösteriyor.

Dünyada ve özellikle de ülkemizde hızlı bir ivme yakalayan kripto paralar işlem hacminin yüksek olması, para transferlerindeki düşük işletim ücreti alması ve güvenilir olması gibi birçok sebeplerden dolayı gelecekte dolar sistemi yerine kullanılacak en güçlü alternatif olarak kendini gösteriyor.

KÜRESEL ISINMA

Küresel ısınma, karbondioksit(CO2) gibi ısıyı tutan gazların atmosferde birikmesi sonucu oluşan ve atmosfere salınan sera gazlarının neden olduğu sera etkisi sonucunda Dünya üzerinde karada, denizde ve havada ölçülen ortalama sıcaklık değerinin artmasıdır.

KÜRESEL ISINMAYA NELER SEBEP OLUR?

Küresel ısınma; sanayileşme sonucu karbon emisyonunun artması, artan nüfus nedeniyle kesilen ağaçlar nedeniyle hava kirliliğinin artması, endüstriyel çiftçilikte kullanılan ilaçlar, giderek artan tüketim nedeniyle insanların beklentilerini karşılamak için üretilen ürünlerin üretim aşamasında harcanan kaynaklar ve daha birçok nedenden dolayı sera gazlarının artması sonucu artar.

KÜRESEL ISINMANIN SONUÇLARI

- Buzulların erimesi
- Yağmur miktarındaki sağanak şeklinde yağışlarda artış
- Denizlerin su düzeyinde yükselme
- Fırtına ve sel hasarlarının artması
- Tundraların erimesi
- Buharlaştırma miktarında artış

- Kuraklık ve çölleşme
- Dünya genelinde ekosistemlerin zarar görmesi

Konu ile ilgili 2007 Birleşmiş Milletler raporu küresel sıcaklık artışının olası etkileri aşağıdaki biçimde özetlenmektedir.

- +2 °C: Su sıkıntısı başlayacak,

Kuzey Amerika'da kum fırtınaları tarımı yok edecek. Deniz seviyeleri yükselecek. Peru'da 10 milyon kişi su sıkıntısı çekecek. Mercan kayalıkları yok olacak. Gezegendeki canlı türlerinin yüzde 30'u yok olma tehlikesiyle karşı karşıya kalacak.

- + 5 °C: Denizler 5 metre yükselecek,

Deniz seviyesi ortalaması 70 metre olacak. Dünya'nın yiyecek stokları tükenecek. Bazı adalar ve şehirler su altında kalma riskiyle karşı karşıya kalacak.

- + 6 °C: Göçler başlayacak,

Yüz milyonlarca insan uygun iklim koşullarında yaşamak umuduyla göç yollarına düşecek.

KÜRESEL ISINMANIN ÖNÜNE GEÇMEK İÇİN NELER YAPILABİLİR?

Küresel ısınmanın önüne geçmek için ;

- fosil yakıt kullanımı azaltılması,
- toplu taşıma kullanımı artırılabilir,
- güneş enerjisi ile çalışan sistemleri

kullanmak,

- konutların ısı kaybına karşı yalıtılması,
- ağaçlandırma yapılması,
- geri dönüşümün artırılması gibi önlemler alınarak küresel ısınma yavaşlatılabilir.

● Ayrıca 2016 yılında düzenlenen ve 195 ülke tarafından imzalanan Paris İklim Anlaşması da ülkelerin küresel ısınmaya karşı aldığı önlemlere örnek verilebilir.

SERA GAZI ÜRETEN KAYNAKLARIN ORANI

PARİS İKLİM ANLAŞMASI

Paris İklim Anlaşması, Birleşmiş Milletler İklim Değişikliği Çerçeve Sözleşmesi kapsamında, iklim değişikliğinin azaltılması, adaptasyonu ve finansmanı hakkında 2016 yılında imzalanan bir antlaşmadır. Paris İklim Anlaşması'nın uzun vadeli sıcaklık hedefi, küresel ortalama sıcaklık artışını sanayi öncesi seviyelerden 2° C (3,6° F) artış seviyesi ile sınırlı tutmaktır; ve bunun iklim değişikliğinin risklerini ve etkilerini önemli ölçüde azaltacağını kabul ederek artışı 1,5 °C (2,7° F) ile sınırlama çabalarını sürdürmek. Bunu sağlamak için emisyonlar mümkün olan en kısa sürede azaltılması ve 21. yüzyılın ikinci yarısında kaynaklardan gelen antropojenik emisyonlar ile yutulmasıyla ortadan kaldırılan sera gazlarının arasında bir denge sağlanması hedeflenmektedir. Anlaşma ayrıca, tarafların iklim değişikliğinin olumsuz etkilerine uyum sağlama yeteneğini artırmayı ve "düşük sera gazı emisyonları ve iklime dirençli kalkınma yolunda tutarlı bir finansman akışı" sağlamayı hedefliyor.

TÜKETİM ÇILGINLIĞI

Çağımızın en büyük sorunlarından biri gereksiz tüketim çılgınlığı. Firmaların ürünlerini daha iyi pazarlayabilmek için sürekli yenilikler yapmaları, kişilerin ihtiyaçlarını ve isteklerini çok iyi takip edip ürünlerde de bu şekilde değişiklikler yapmaları, reklamlarda tüketiciyi çekecek, ürünü ihtiyaç değilse bile istenecek hale getiren taktikler uygulamaları, tüketim çılgınlığının fazlalaşmasına büyük etkendir.

Bazı reklamlarda verilen gizli mesajların psikologlar desteğinde, özellikle bilinçaltına etki edebilmek için hazırlandığı da bilinmektedir. Ama bu kadar çılgın bir tüketim toplumu olmamızdaki en önemli sebep toplumsal sıkıntılar, toplumun çoğunluğuna etki eden sürü psikolojisidir.

Maddi sıkıntılar, çevresel sıkıntılar toplumda yaygın bir anksiyete yaratmıştır. Sürekli bir şeylerle mücadele etmek zorunda kalan, maddi manevi birçok zorlukla karşılaşan kişiler zamanla ruh sağlıkları bozuk, anksiyeteli, değişik psikolojik problemleri olan bireylere dönüşmektedir. Özellikle kadınlarda, ruhsal sıkıntıyı, eş ilgisizliğini, aile problemlerini gidermeye çalışmanın en iyi yollarından biri alışveriştir.

Maddi durumu yeterli olanda, olmayan da bir şekilde ihtiyaç dışı tüketiyor. Özellikle geliri yeterli olmayan ailelerde, bu aşırı tüketim, aile bütçesine daha çok zarar vereceğinden dolayı, zaten değişik nedenlerden dolayı süregelen huzursuzluk, bir de maddi sıkıntının artmasıyla fazlalaşmaktadır.

Artık internetten de birçok ürünün rahatça alınması, özellikle gençler arasında da aşırı tüketime sebep olmaktadır. Birçok değişik ürünü bilgisayarda yorulmadan seçmek ve ürünün kapıya kadar gelmesi büyük bir alışveriş rahatlığı sunmaktadır. Bu da özellikle zaten artık bütün vaktini bilgisayarda geçiren, değişik aktivitelere yönelmeyen ve yönlendirilmeyen ergen ve gençlerin daha da çok bilgisayara kitlenmesini sağlamaktadır.

ALINABİLECEK ÖNLEMLER

- Aile içinde bütçe planları yapmak, ev ekonomisi kavramını çocuklara da aşlamak son derece önemlidir. Planlı alışveriş yapmak, ihtiyaç listeleri belirlemek ve çocukları da dahil ederek öncelikli ihtiyaçları, alışveriş zamanlarını planlamak, sağlıklı tüketim bilincini arttıracak, alışveriş bağımlılığından koruyacaktır.
- Çocuk ve gençlerin internet kullanımı takip altında olması, kontrolsüz kullanımdan kaçınılması, çocuklara kontrollü ve belirli seviyede harçlıklar verilmesi, çocukların hatta yetişkinlerin kredi kartı kullanımından uzak durması önemli koruyucu faktörlerdendir.
- Reklam izlemekten kaçınmak, özellikle çocuklarımızı uzak tutmak önemlidir.

- Alışverişe amaç için yönelmek, ihtiyaç doğrultusundan alışveriş yapmak, avmlerde uzun zaman geçirmemek, alışverişi sosyal planların en sonunda planlayıp, kısa vakit ayırmak, ihtiyaç dışı tüketim davranışlarını azaltmakta faydalı olacaktır.
- Sosyal hayatta ailece, avm gezileri yerine doğa da vakit geçirmeyi tercih etmek, sosyal-kültürel aktiviteler yapmak hem tüketim çılgınlığına karşı koruyucu olacak, hem de ruh sağlığımızı besleyici olacaktır.

Hidrojeni Araçlar Nedir? Nasıl Çalışır?

Yakıt hücresi denen bir teknoloji var. Bununla hidrojeni elektriğe çevirebiliyorsunuz ve çevirdiğiniz elektrik ile doğrudan motorları sürmek için kullanabiliyorsunuz. Çok yeni bir teknoloji değil aslında, bayağı bir zamandır var. Ancak özellikle son zamanlarda **Toyota**'nın bu konu üstüne düşmesi, yatırım yapması ile birlikte tekrar gündeme oturdu. Bu yakıt hücrelerini geliştirerek, bu otomobillerin uzun menzil gidebilen bir hale getirdiler.

Yakıt hücresine baktığımız zaman, çok karmaşık bir yapısı yok. Bir tarafında platinden oluşan bir bölüm var ve hidrojen bu platine gönderiliyor. Burada hidrojen molekülü elektrona ayrılıyor. H₂ formunda bir molekül iken 2 tane hidrojen atomuna ayrılmış oluyor.

Bu süreçte de elektronlar boşa çıkmış oluyor. Bu elektronlarda elektrik üretmek için kullanılıyor doğal olarak. Elektrik motoruna gönderilip, orada direkt bir enerjiye çevriliyor. Yakıt hücresinin ortasında ise zar ya da filtre diyebileceğiniz bir bölüm var. Bu bölüm sadece pozitif yüklenmiş elementlerin geçmesine izin veriyor. Biraz önce elektrondan ayrıldığı için pozitif yüklenmiş olan hidrojen atomları da bu zardan geçebiliyor.

Onun dışında herhangi bir şey geçmiyor. Yakıt hücresinin karşı tarafına ulaştığında ise burada normal hava kullanılıyor. Havanın içindeki oksijen ile hidrojen burada birleşerek suya dönüşüyor ve bu işlemin sonunda, hem elektrik üretmiş oluyorsunuz, hem de su üretmiş oluyorsunuz. Daha sonra da bu suyu egzozdan atıyor.

Sıfır Emisyon

Az önce bahsetmiş olduğumuz formüle bakarsanız eğer. Bu otomobillerin egzozundan bildiğiniz su çıkıyor, altına böyle bardak falan koyarsanız çoğu zaman içinde su ile doluyor. Akaryakıtla çalışan içten yanmalı motorlarda olduğu gibi, egzozdan **karbondioksit** ya da **azot oksit** gibi zehirli gazlar çıkmıyor. Herhangi bir kurum vesaire çıkmıyor bu işlemin sonucunda çıkan tek şey bildiğimiz su. O yüzden bu otomobillere de çevreci ve **sıfır emisyonlu** otomobiller deniyor.

Çünkü az önce anlattığım gibi, herhangi bir çevreye zararları olmuyor suyu dışarı vermekten başka. Hidrojen tamamen pil gibi kullanıyor dedik, ama yine de bunun yanında ufak da olsa bir batarya kısmı var. Bu da fren geri kazanımı için kullanılıyor. Nasıl ki elektrik motorlarına elektrik gönderdiğiniz de bir hareket enerjisi alıyorsanız bunun tersi de mümkün.

Elektrikli Arabalara Göre Avantajları

Kullanıcı açısından en büyük avantajı, pilleri şarj etme gibi bir derdiniz olmuyor. Normalde ev elektriği kullandığınız zaman, standart bir **TESLA**'yı şarj etmeniz 3, 5 saat falan alabiliyor. Hızlı şarj istasyonlarında da yarım saat civarı bir şey de şarj edebiliyorsunuz. Ama bu normal akaryakıtlı bir otomobil gibidirekttk bir benzin istasyonuna gidip doldura bildiğiniz için yaklaşık 5 dakika içinde depoyu komple doldurabilirsiniz.

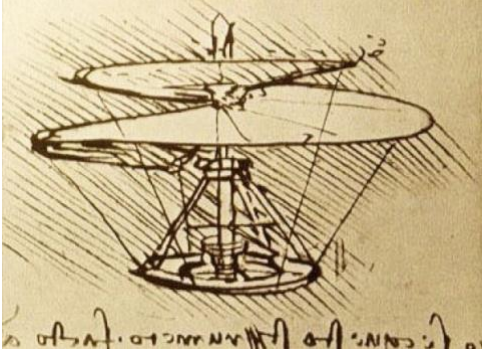

Şu an yaygın olarak **Toyota**'nın bir otomobili var. **Toyota Mirai** isimli bir otomobil çıkardı, hidrojenle çalışan ve bunun deposunu kendi söylediği 3-5 dakika aralarında doldurabiliyorsunuz. Aşırı büyük de bir tank değil bu. Bataryalar gibi otomobilin altını komple kaplamasına gerek olmuyor.

5 kilogram hidrojen alabiliyor ve bu hidrojenle 485, 500 kilometre menzille ulaşabiliyor. Benzinliklerden alabiliyorsunuz dedim ama şu an çok fazla yaygın değil. Avrupa ülkelerinde Amerika'da satan bazı yerler var direkt pompadan hidrojen doldurabildiğiniz. Türkiye'de var mı bundan emin değilim ama çok yaygın değil doğal olarak.

İNSANLIĞIN UÇUŞ SERÜVENİ

İnsanın, kuşları gözlemlemeye başladığı ilk günlerden beri var olan uçma tutkusunun en erken öykülerinden biri Yunan Mitolojisindeki anlatımıyla Daedalus ve oğlu İkarus'un efsanesidir. Bu efsaneye göre Kral Minos, baba Daedalus ve oğlunu Girit Adasına hapseder. Hapis hayatından sıkılan Daedalus'un aklına kaz tüylerinden kanatlar yapıp bunları kullanarak adadan kaçmak gelir. İşte böylece bilinen en eski efsanevi

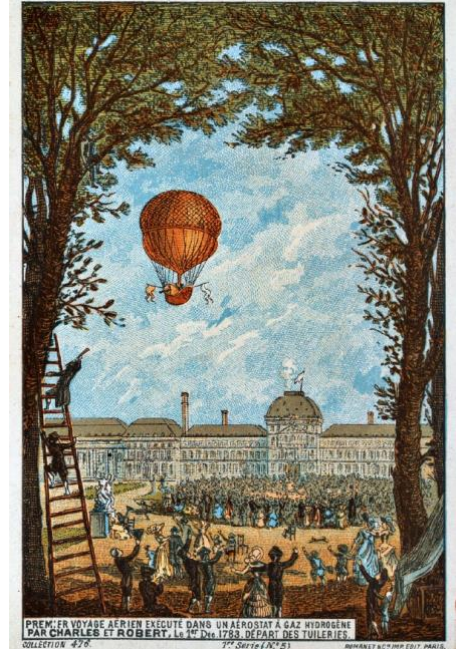
insanlı uçuşu gerçekleştirmiş olurlar. Kısacası, ilkel havacılık diye adlandırabileceğimiz bu dönemde insanlar, kuşları taklit etmekten öteye gidemediler, ancak daha sonra balon, zeplin, planör ve en sonunda da uçak gibi değişik tipteki hava taşıtlarını da bulmaktan geri kalmadılar.

Uçmayı aklına koyan ilk kişilerden biri olan Leonardo da Vinci'nin düşsel tasarımları 15. yüzyıl insanlarını heyecanlandırmış olmalı. Ancak bazısı bir helikoptere bazısı da bir planöre benzeyen bu araçları Leonardo hiç yapmaya kalkışmamış. Dolayısıyla hep kâğıt üzerinde kalan bu denemelerin uçabilirliği sınanamamış. Ama 20. yüzyılda bilim insanları Leonardo'nun bir tasarımını elyazmalarındaki eskizlere dayanarak yaptıklarında bunun uçabildiğini görmüşler.

Balonla İlk Uçuş

Leonardo'dan başkaları da uçuş için tasarımlar yapmıştı. Bazıları bunları imparatorlara sunmuş, hatta bu araçları yapmaya çalışmıştı. Ama gerçek bir uçuş 1783'e kadar gerçekleşemedi... Bu yıl insanın uçma düşü adına gerçekten bir altın yıl oldu. Üst üste birçok ilk yaşandı ve hepsi de yöntem olarak havadan daha hafif uçuşu, yani sıcak hava balonlarını ya da hidrojen balonlarını kullandı.

Fransız Montgolfier Kardeşler insansız sıcak hava balonunu tanıttılar; Jacques Charles ve Robert Kardeşler ilk insansız hidrojen balonunu Paris'te uçurdular. Montgolfier Kardeşler bu kez ilk insanlı uçuşu gerçekleştirdiler, kumaştan yapılmış balonları odun ateşiyle ısınan havayla uçuyordu ve havada 8 km kadar sürüklendikten sonra yere indiler. Jacques Charles ve Nicolas-Louis Robert, kendi geliştirdikleri hidrojenli balonun ilk yolcusu oldular. İlk uçuşları 2 saat 5 dakika sürdü ve 550 m'ye yükseldiler. Güneş battığı sırada yere inen ikiliden Charles, yeniden yükselmeye karar verdi. Bu kez hızla 3000 m'ye çıkıp Güneş'i bir kez daha gördü. Ama yükseklikten dolayı kulaklarında korkunç bir ağrı hissetti. O yüzden bundan sonra bir daha balona binmedi.

PREMIER VOYAGE AERIEN EXECUTE DANS UN AEROSTAT A GAZ HYDROGENE PAR CHARLES ET ROBERT, LE 1ER Dec. 1783. DEPART DES TUILERIES. COLLECTION 428. 74.0075 (N. 23) MUSEUM OF HISTORY AND ETHNOLOGY, PARIS.

Havadan Ağır Araçlarla Uçuş

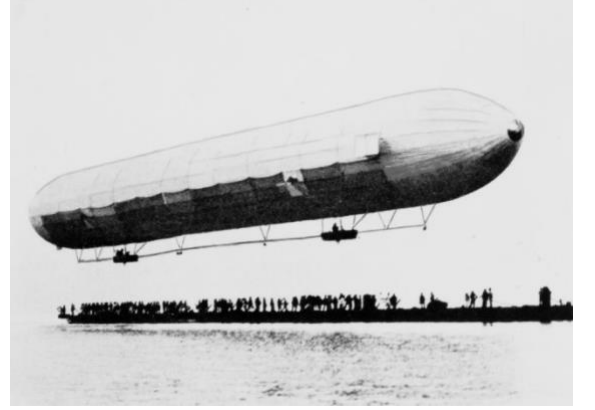
Sonraki yıllarda balonculuk hızla popülerleşti. Kontrol edilebilir balonlar geliştirildi. Öte yandan havadan ağır araçlarla uçmak için yollar aranmaya devam ediyordu. 1799'da İngiliz mühendis George Carley, uçmak için gerekli olan kuvvetleri ve temel ilkeleri ilk kez tam olarak ortaya koyduktan sonra bunları, 1804'te geliştirdiği bir planör üzerinde gösterdi. Bu planörün yön kontrolü için bir kuyruğu vardı. Pilot aracın ağırlık

merkezinin tam altına oturuyordu. Carley, elli yıl boyunca bu modelin kusurları üzerinde çalışıp günümüzün aerodinamik yasalarını ortaya çıkardı. İlk uçuşunu da 1853'te İngiltere'deki Yorkshire'da yaptı.

Zeplinler

Kontrollü bir uçuş yöntemi arama çalışmaları dört koldan sürerken, Fransızlar balon denemelerini ilerletip 1884'te La France adlı bir hava aracı geliştirdiler. Tümüyle kontrol edilebilir ilk hava aracı olan La France 52 metre boyundaydı ve hidrojenle dolu bir balonu vardı. İtici gücünü 8 kilometreyi 23 dakikada almasını sağlayacak bir elektrik motorundan alıyordu.

Fransızların bu çalışmalarını daha güçlü bir motorla birleştiren Alman Ferdinand von Zeppelin'in geliştirdiği hava aracı, 2 Temmuz 1900'de ilk başarılı uçuşunu gerçekleştirdi. 128 m uzunluğundaki devasa LZ1'in hızı La France'ın iki katıydı. Sonraları mucidinden dolayı zeplin adını alacak aracı ilerleten iki motoru vardı.

Uçaklar

Takvimler 17 Aralık

1903'ü gösterirken, son üç yılını aerodinamik yasaları ve uçuş kontrolü üzerinde uzun çalışmalar ve sayısız testler yaparak geçiren Wright Kardeşler, bugünkü uçakların atası sayılabilecek motorlu, tam kontrollü, Flyer (Uçucu) adlı aracı ABD'deki bir kumsalda uçurmayı başardılar. İlk önce pilot koltuğuna Orville Wright oturdu ve 12 saniyelik kısa bir uçuşun ardından 37 metre öteye indi. Dördüncü denemede Wilbur Wright, 59 saniyelik uçuşun

sonunda 260 metre öteye uçmayı başardı. İki katlı kanatları olan bu ilk uçak, sonraki birkaç yıl içinde Wright Kardeşler tarafından daha çok geliştirildi ve ilk denemelerdeki ufak kazalar olmaksızın 39 dakika boyunca uçtu.

Wright Kardeşler ABD'de çalışmalarını sürdürürken Brezilya asıllı mucit Alberto Santos-Dumont, 13 Ekim 1906'da Fransa'da ilk uçuşunu yaptı ve Avrupa'daki ilk havadan ağır, motorlu uçuşu gerçekleştirmiş oldu. Sonraki yıllarda savaşlarda uçaklara gerek duyulması, bu alandaki çalışmalarını hızlandırdı. Özellikle iki dünya savaşı arasındaki dönemde (1918-1939) pervaneli çok sayıda yeni model geliştirildi. 1927'de Charles Lindbergh Atlas Okyanusu'nu hiç durmadan tek başına geçti. 1930'da Frank Whittle jet motorunu geliştirdi. İlk yolcu uçağı Boeing 247, 1933'te, jet motorlu tarifeli ilk yolcu uçağı da 1952'de havalandı. Sesten hızlı uçabilen Concorde adlı ilk

uçaklarsa 2 Mart 1969'da denendi. Sesten beş kat hızlı (hipersonik) uçakların ilk denemesi ise 2002'de gerçekleştirildi.

Helikopterler

Uçaklar için yapılan çalışmalar Dünya'nın birçok yerinde son hızla ilerlerdi. Bu sırada başka bir uçuş yöntemini deneyen mucitler helikopter benzeri ilk araçları geliştirdi. Bunların ilki 1877'deki insansız uçuş sırasında yerden 13 metre havalanabilen ve havada 20 saniye kalan İtalyan Enrico Forlanini'nin tasarımıydı. İlk insanlı uçuş Eylül 1907'de Fransa'da yapıldı. Bunlar otojir adı verilen araçlardı. Gerçek bir helikopter ancak 1936'da, Almanya'da geliştirildi.

Daha da Yukarı: Uzaya

Uçmayı başaran ve bunu ulaşımında –ve ne yazık ki savaşlarda– kullanmaya başlayan insanlık için yeni bir hedef vardı sırada: uzay. Bu kez uçulacak mesafe çok arttığı ve Dünya'nın çekim kuvvetinden kurtulmak söz konusu olduğu için çok güçlü araçlara gereksinim vardı. Bu da ancak roket teknolojisiyle gerçekleştirilebilirdi. Ciddi bir ekip çalışmasıyla ve çok büyük paralar harcanarak geliştirilen araçların ilki, Sputnik 1 uydusunu 4 Ekim 1957'de Dünya çevresindeki yörüngesine taşıyan Sputnik roketiydi.

Dört yıl sonra, takvimler 12 Nisan 1961'i gösterirken insanlık tarihindeki en önemli olaylardan biri daha yaşandı. Vostok 1 uzay aracı, Yuri Gagarin'i uzaya taşıdı. Gagarin, Dünya çevresinde bir tur attıktan sonra başarılı bir şekilde yeryüzüne döndü. İnsanın en büyük düşlerinden biri daha gerçek olmuş, bir insan Dünya'yı uzaydan görebilmişti.

Bu üç önemli uçuş Sovyetler Birliği tarafından gerçekleştirilmişti. ABD'li bilim insanları bu büyük adımlara karşılık verebilmek için hedeflerini Ay'a yolculuk olarak belirlediler. Uzun ve çok aşamalı çalışmaların ardından 20 Temmuz 1969'da Apollo 11 uzay aracının taşıdığı astronotlar Neil Armstrong ve Edwin Aldrin, Ay'ın yüzeyine ayak bastılar. Neil Armstrong'un dediği gibi bu onlar için küçük ancak insanlık için büyük bir adımdı.

MASONLUK

Çoğumuzun muhtemelen duyduğu ancak tüm dünyanın hakkında pek az şey bildiği Masonluk'a bir göz atalım.

Masonluk kimileri için karanlık bir örgüt, kimileri için de iyiliğe ve barışa hizmet eden yüce bir kuruluştur. Hür ve Kabul Edilmiş Masonlar Büyük Locası'na göre ise Masonluk, Tanrı'ya inanç temeli üzerine kurulu ezoterik ve inisiyatik bir kardeşlik kurumudur. İnsanlar arasında sevginin, toleransın ve kardeşliğin hüküm sürmesini; insanlığın hürriyet, barış, adalet ve huzur içinde gelişmesini hedefleyen Masonluk, ortak bir insanlık ülküsünün gerekliliğini kabul eder. Bu ülkünün gerçekleşmesi için insan kişiliğine saygıyı, bütün insanların iyiliğine çalışmayı, bireyin özgürlüğü ve ahlaki sorumluluğunu, insanların hak ve ödev eşitliğini, bilime saygıyı temel ilkeler olarak benimser.

Yine Loca'ya göre Masonluk toplumsal değil, bireysel bir öğretilerdir. Mesajlarını mensuplarına, en üst düzeyde bir fikir özgürlüğünü sağlayacak biçimde, semboller vasıtasıyla verir. Üyelerini, toplu ya da tek tek, bir kanaat veya fikri kabul etmeye ve açıklamaya asla zorlamaz. Her üye Masonluğun temel ilkeleri ışığında izleyeceği yolu, kendi aklı ve vicdaniyla saptar. Esasen Masonluk insana kendini tanımayı öğretir. Masonluk çatısı altında Hakikati arayan Masonlar, bu çalışmada evvela kendilerini bulduklarından, Masonluk her üyesi için farklı bir anlam ifade edebilir. Dolayısıyla Masonluk bu verilen temel bilgilerden çok daha fazlasıdır. Her Masonun kendisini özgürce ifade edebildiği bir yaşam biçimidir.

Masonluğun ilk dönemlerdeki gelişimi biraz tartışmalı bir konudur ve tahminlere dayanmaktadır. İskoçya'da ilk Mason localarının 16. yüzyıl başlarında var olduğunu söyleyebilmek için kanıtlar bulunmaktadır.

Bununla birlikte İngiltere'de 17. yüzyılın ortalarında var olduklarına dair kesin kaynaklar mevcuttur. *Masonik Elyazması* isimli şiir yaklaşık 1390 yılına tarihlenmiştir ve en eski masonik belge olarak bilinmektedir.

Masonluğa medeni haklara sahip, yirmi bir yaşını doldurmuş, hür, namuslu, iyi şöhretli ve aydın erkekler kabul edilir. Masonluğa müracaat eden kimse, bu müracaatını herhangi bir üyenin rica veya teşvikinden etkilenmeden, kendi hür iradesiyle gerçekleştirmelidir. Masonluğa kabul edilmek için "Tekris" adı verilen bir giriş töreninden geçmek şarttır. Daha önce milyonlarca insanın yaşadığı Tekris Töreni, insan ruhuna hitap eden anlamlı bir geleneksel törendir. Bu törende adayı utandıracak, vicdanına veya inançlarına aykırı gelecek ne bir söz ne de bir fiil vardır. Kendi arzu ve isteğiyle Mason sıfatını kazanan herkes, istediği zaman üyelikten ayrılmakta serbesttir.

Geleneksel dünya düzenli Masonluğu Büyük Locaları, Çırak, Kalfa ve Üstat olmak üzere Masonluğun üç remzi derecesinde çalışırlar. Üstat derecesi, Masonluğun en üst derecesi olarak kabul görür ve localarda Üstat derecesinin üzerinde herhangi bir derece ne konuşulur ne de bulunur.

Türkiye’de Ünlü Masonlar

- 33. Osmanlı Padişahı V. Murad
- Ankara Valisi Reşit Paşa
- İçişleri Bakanı Şükrü Kaya
- Atatürk'ün Yaveri, Bolu Milletvekili Cevat Abbas Gürer
- Plevne Kahramanı Gazi Osman Paşa
- Şair ve Devlet Adamı Ziya Paşa
- Büyük Vatan Şairi Namık Kemal
- Sahne ve sinema sanatçısı Zeki Alasya

CANAVAR'IN YOLCULUĞU

Bir zamanlar köyün birinde N adında bir canavar yaşarmış. Canavar çok çirkinmiş. Bu canavarın üzerinde bir lanet varmış. Bu lanet canavarın diğer insanların duygularını anlamasını engelliyormuş. Herkes bu canavarın kötü olduğunu söylüyormuş. Bu canavardan herkes nefret eder, ondan uzak dururmuş. Canavar ise insanların duygularını anlamak ve sevmek istiyormuş. Ancak canavar, insanların duygularını anlayamamasına rağmen oldukça duygusal birisiymiş ve çok kolay öfkelenirmiş. Ayrıca canavar kindarmış da. Canavar kendisinden nefret edip zarar veren insanlara karşılık verirmiş. Ancak canavar çok güçlüymüş bu yüzden canavar için hafif olan bir zarar insanlar için çok ağırmiş ve canavar gücünü kontrol etmeyi bilmiyormuş. Canavar insanlara her zarar verdiğiinden sonra pişman olur, üzülürmüş. Ama canavar karşılıksız ezilmeyi de kabullenemezmiş. Canavarın en büyük isteği insanlar tarafından kabul edilmek ve onların arasına katılmakmış. Bu yüzden lanetine bir çözüm bulmak için bir yolculuğa çıkmaya karar vermiş.

Canavar tüm dünyayı gezmeye başlamış. Az gitmiş uz gitmiş dere tepe düz gitmiş bir demirci ve ailesi ile karşılaşmış. Demirci ailesini her şeyden çok severmiş, o kadar çok severmiş ki kendi canından daha fazla severmiş. Canavar bu demircinin sevgisini anlamak istemiş ve ondan diğer duyguları öğrenebileceğini düşünmüş. Bu yüzden canavar demircinin yanına gitmiş. Demirci canavarın görüntüsünden korkmuş ve saldırıp ailesine zarar vereceğini düşünerek kılıcını çekmiş. Canavar "Hanımefendi hayır lütfen durun, ben size saldırmaya gelmedim sadece yardımınızı istiyorum." demiş. Demirci "Ne konuda yardım istiyorsun?" diye sormuş. Canavar, "İnsanların duygularını anlamak istiyorum, lütfen kılıcınızı indirin." diye cevap vermiş. Demirci "Sana güvenemem, eğer kılıcımı indirirsem bana ve aileme zarar verebilirsin, onları riske atamam." demiş. İnsanların duygularını anlayamayan canavar bunun üzerine "Lütfen zarar vermeyeceğim" deyip ona güvendiğini göstermek için ileriye doğru bir adım atmış. Demirci "Yaklaşma!" diye bağırarak kılıcını ona doğru sallamış. Demircinin amacı canavara zarar vermek değilmiş ama kılıç canavarın koluna isabet etmiş. Canavarın canı yanmış ve demircinin onu öldüreceğini düşünmüş. Bu korkuyla ve acıyla öfkelenen canavar kendini savunmak için demirciye saldırmış ve tek darbeyle hem onu hem de ailesini öldürmüştü. Canavar yaptığı şeye çok pişman olmuş. Canavar saatlerce onların başında ağlamış. Canavar demirciden insanların onu sadece görünüşü yüzünden tehdit olarak gördüğünü öğrenmiş.

Canavar lanetine bir çözüm bulması gerektiğine böylece bir daha birini incitmeyeceğine inanarak hüznle demircinin olduğu köyden ayrılmış ve tekrar yola koyulmuş. Canavar az gitmiş uz gitmiş dere tepe düz gitmiş bir din adamı ile karşılaşmış. Din adamı ibadet eden, insanları tanrının yarattığı eşsiz ve kusursuz varlıklar olarak gören birisiymiş. Din adamının tanrıya karşı olan imanı ve sevgisi sonsuzmuş. Hayatını tanrının izinden gitmeye adanmış. Bu din adamı tanrıyı çok severmiş. O kadar çok severmiş ki onu kendi canından daha çok severmiş. Din adamı tanrı için ölür ve öldürürmüş. Canavar ondan insanların duygularını öğrenebileceğini düşünmüş ve onun yanına gitmiş. Canavar din adamının yanına varır varmaz "Geri çekil seni şeytan" demiş. Canavar "Ben şeytan değilim. Ben kötü biri değilim demiş." Din adamı "Sen bir canavarsın, sen kötüsün, sen yok edilmelisin, sen tanrının insanlığa olan bir imtihanısın." demiş. Canavar üzülüp öfkelenmiş. Bağırarak "Hayır, ben kötü değilim, iyi olmaya çalışıyorum. İnsanların duygularını öğrenip düzeleceğim." demiş. Din adamı bunun üzerine bir kahkaha atarak "S-Sen mi?... Duyguları öğrenmek mi?... Senin gibi bir canavar; tanrının, sadece insanlara bahsettiği duygulara sahip olamaz. Senin tek yaşama sebebin biz insanlar tarafından öldürülmek." demiş. Daha fazla aşağılanmaya katlanamayan canavar din adamını itmiş. Din adamı düşüp kafasını vurmuş ve ölmüştü. Canavar yaptığı şeyden pişman olmuş. Canavar birkaç dakika boyunca din adamının başında ağlamış. Canavar din adamından, kendisinin kötü olduğunu öğrenmiş ama canavar iyi olabileceğine hala inanıyormuş.

Canavar hüznle yoluna devam etmiş. Az gitmiş uz gitmiş dere tepe düz gitmiş bir dilenciyle karşılaşmış. Bu dilenci kumar oynarken tüm parasını kaybetmiş. Yıllarca lüks bir yaşam sürdürdükten sonra sokaklara düşmüş, dilenmek zorunda kalmış. Bu dilenci parayı çok severmiş, parayı o kadar çok severmiş ki onu kendi canından daha çok severmiş. Canavar, ondan insanların duygularını öğrenebileceğini düşünüp

dilencinin yanına gitmiş. Dilenci ondan korkmuş ama belli etmemiş. Dilenci için karşısındakinin insan olup olmaması önemli değilmiş. Parası varsa herkes dostmuş ona. Dilenci sesindeki korkuyu saklamaya çalışarak canavara “Paranız var mı bayım, lütfen ihtiyacım var.” demiş. Canavar dilenciye “Hayır yok, ama size danışmayı umuyordu-“ derken dilenci lafını bölmüş “eğer paran yoksa çık git başımdan uğraştırma beni, gelip geçen insanları korkutuyorsun iğrenç yaratık.” demiş. Bunun üzerine canavar sinirini bastırmaya çalışıp tekrar konuşacaktı ki bir polis onların yanına gelmiş. Bu polis canavardan korkmuyormuş. Onun gözünde herkes eşitmiş. Çünkü o herkesi korumak istiyormuş. Bu polis canlıları seviyormuş, o kadar fazla seviyormuş ki kendi canından daha fazla seviyormuş. Ancak bu polis daha önce diğer insanları korumak için öldürmüştü. Bu polis canavar gibi büyük pişmanlıklar içindeymiş. “Neler oluyor burada?” diye sormuş. “Bir şey olduğu yok” diye cevap vermiş dilenci. Canavar ise “Ben insanların duygularını öğrenmeye çalışıyorum, bana yardımcı olur musunuz?” diye sormuş. Polis “Tabi ki yardımcı olurum” derken dilenci lafa girip “İnsanın duyguları, canı değersizdir. Önemli olan paradır, para!” demiş. Polis sinirlenip dilenciye kovmuş ve onu bir daha sokaklarda görürse hapse atacağını söylemiş. Dilenci para kazanamama düşüncesiyle polise karşı çıkmış ve cebinden bir bıçak çıkarıp polisi bıçaklayıp öldürmüştü. Canavar hiç olmadığı kadar sinirlenmiş. Kendisine yardım etmeyi kabul eden ve kendisini yargılamayan tek insanın, polisin; gözünün önünde ölmesi ona hayatın ne kadar adaletsiz olduğunu öğretmiş. Canavarın gözü kararmış ve bu sefer gücünü toplayıp gücünün bir kısmıyla dilenciye vurmuş. Dilenci ölmüştü. Canavar yaptığı şeyden biraz pişmanlık duymuş. Canavar birkaç saniye ağlamış. Canavar dilenciden insanların canının paradan daha değersiz olduğunu öğrenmiş.

Canavar mutluluk aramak ve laneti kaldırmak için çıktığı bu yolculukta iyice yorulmaya ve üzölmeye başlamış. Canavar tekrar yola koyulmuş. Canavar az gitmiş uz gitmiş dere tepe düz gitmiş, canavar bir bilim adamıyla karşılaşmış. Bu bilim adamı bilimi çok severmiş, o kadar çok severmiş ki canından daha çok severmiş. Canavar tükenmeye başlayan umudu ile bilim adamının yanına gitmiş. Bilim adamı canavarın görünüşünden çok etkilenmiş, onun üzerinde deneyler yapmak istemiş. Bilim adamı canavardan korkmamış. Canavar “İyi günler bayım.” demiş. Bilim adamı cevaplamış “İyi günler, size nasıl yardımcı olabilirim?” Canavar cevap vermiş “Ben insanların duygularını öğrenmek istiyorum bana yardımcı olabilir misiniz?” Bilim adamı şaşırmış ve merak etmiş. “Nasıl yani? Acaba biraz daha açıklayabilir misiniz?” diye sormuş. Canavar “Benim üzerimde bir lanet var, ben diğer insanların duygularını anlayamıyorum. Lütfen kurtarın beni bu illetten, öğretin bana.” demiş. Bilim adamı şaşırmış. Çünkü bilim adamı bunun bir lanet değil bir hastalık olduğunu biliyormuş. Canavara bu durumu açıklamak istemiş. “Bu bir lanet değil, bu bir hastalık ve korkarım ki bunun bir tedavisi yok.” demiş. Acı gerçekte karşılaşan canavar şok olmuş. Üzölmüş, saatlerce ağlamış. Bilim adamı canavar sakinleşene kadar bekleyip sonra “Ben senin sorularına cevap verdim, şimdi bende senden bir iyilik isteyeceğim.” demiş. Yıkılmış olan canavar ona hüzün içinde bakıp “Nedir?” diye sormuş. Bilim adamının içi acımış, canavara üzölmüş ama bilim adına bu gerekliliymiş. “Senin üzerinde deneyler yapmak istiyorum.” demiş. “Birkaç ay boyunca burada kalacaksın ve dürüst davranmam gerekirse deneyler sırasında canın acıyacak.” Bilim adamı normalde kabul edeceğinden emin olmak için yalan söylemiş ama zaten acı içindeki canavara yalan söylemeye içi el vermemiş. Canavar “Hayır.” demiş. “Canımın yanmasını istemiyorum.” Bilim adamı “Bu bilime ve insanlığa çok büyük yardımlarda bulunabilir, lütfen.” demiş. Canavar ise “İnsanların değerinin bir kâğıt parçasından az olduğunu öğrendim. Benden nefret ettiklerini öğrendim. Benim kötü olduğumu bu yüzden iyiliğe karşı olmam gerektiğini öğrendim. Bu sebeplerden ötürü bilim adına kendime zarar gelmesine izin vermeyeceğim.” demiş. Bilim Adamı bu sözlere karşı öfkeyle dolmuş ve “Hayır gidemezsin, gitmene izin vermeyeceğim.” deyip canavarın üstüne yürümüştü. Canavar bu sefer öfkeyle dolmamış ve bilim adamına parmağıyla sakince bir fiske atmış. Bu bilim adamının anında ölmesine sebep olmuş. Canavar sonra ne pişman olmuş ne de göz yaşı dökmüş.

Canavar hüzün ve hezimet içinde evine dönmek için yola koyulmuş. Az gitmiş uz gitmiş dere tepe düz gitmiş derken bir sarayla karşılaşmış. Böyle bir yeri ilk kez gören canavar meraklanıp içeriye girmiş.

Sarayda bir kralın tahtta oturduğunu ve onlarca insanın onun önünde eğildiğini, ona hizmet ettiğini görmüş. Bu kral gücü her şeyden çok severmiş. O kadar severmiş ki kendi canından bile çok severmiş. Canavarsa bunu anlayamıyormuş çünkü canavar kendi gücünden nefret edermiş. Bu yüzden kralın yanına gidip ona “Sen neden gücü bu kadar seviyorsun?” diye sormuş. Kral hiç tereddüt etmeden cevap vermiş: “Güç her şeydir, eğer güçlüysen her şeye sahip olabilirsin ve ben her şeyi istiyorum. Bu insanlar üzerinde güç kullanmamı gerektirse bile.” Canavar kralın söylediklerinin üzere düşünüp değerlendirmiş ve bir sonuca varmış. Canavar kralın yanına gitmiş. Gerilmiş, gerilmiş tüm gücüyle krala bir yumruk atmış. Kral yumruk yüzüne temas ettiği anda ölmüş. Canavar insanların kötü olduğunu öğrenmiş, canavar insanların açgözlü olduğunu öğrenmiş. Canavar, canavar olarak doğmayı seçmemiş, ama insanlar oldukları kişi olmayı seçmiş. Canavar kralın bedenine bakıp bir kahkaha atmış. Canavar neşe duymuş. Canavar rolünü oynamayı kabul etmiş ve gidip tahta oturmuş. Krala boyun eğen insanlar şimdi ona boyun eğmişler.

SON SEVGİ

Öleceğini bilen biri mektubunda son sayfasına sevgisini bütün varlığıyla ilave eder.

“Kolaydır seviyorum diyebilmek. Gerçekten sevdiğin zaman öğrenirsin zor olmadığını. Bir insanın dudaklarına hükmedemediği tek şeydir sevdiğini söyleyememek. Değer verdiğimiz insanlara sevgi verebiliriz ama önemli olan değer vermediğimiz insanlara bile bir parça sevgi vermek. İçinde hakikaten sevme kabiliyeti olan bir insan bu sevgiyi bir kişiye hapsetmez çünkü sevgi çoğalarak birleşen bir histir. Mantıklı düşünerek sevmeye kalkarsak sevgisiz bir insan olabiliriz, sevgi mantığın dışında olmalı. Tarifi imkânsız bir şeye dönüşmeli. Bütün ruhumuzla bir anlık olmamalı. Birdenbire birikmemeli. O zaten içimizde olan mevcut bir şey. Ruhumuzun en saklı köşesinde saklı kalmamalı. Sevginizi sezen birinden uzaklaşmayın. Karşılığı olmasa da sevin. Kalbiniz çöller gibi kurak kalmasın. Eğer ki yüreğimiz daralırsa bir gönlü sevindirelim, ne demişler: ‘Gönül sevindirenin gönlü sevinir.’ Sevgi bu hayatta tükenmeyen tek şeydir. Ne kadar çok verirsek o kadar çok alırız sevgiyi ve hala hayattayken karşılık beklemeden sevin şiddetle esen rüzgâr misali. Eğer biz sevgimizi köreltirse günün birinde küflendiğini görürüz, küf temizlenir ama izi kalır, kokusu kalır. Sana son olarak şunları demek isterim Kalbimin Kuşu insanın sevgisi bir kuştur önce konar, her ağaca konduğu gibi halinden memnundur. Karşılık beklemeden orada durur sonra bakar ki ağaç yağmurlardan kanadını korumuyor, çırpınır çırpınır dener ama bir yerden sonra kanatları ıslanır, çırpındıkça da kanatları yaralanır. Kuş göç eder en sonunda, son sevgide budur işte; kim kanadının yara almasına katlanır ki bir daha uçamayacağını anladığı vakit.”

KAYNAKÇA

Situs Inversus

- <https://dergipark.org.tr/tr/download/article-file/403740>
- <https://images.app.goo.gl/CGLLHZbs2FJZKxGn9>
- https://tr.wikipedia.org/wiki/Situs_inversus#:~:text=Situs%20inversus%2C%20torasik%20ve%20abdominal,situs%20inversus%20viscerum%22%20deyiminden%20gelmektedir

Carl Jung ve Arketipler

- <https://www.verywellmind.com/what-are-jungs-4-major-archetypes-2795439>
- <https://www.simplypsychology.org/carl-jung.html>
- <https://evrimagaci.org/icimizdeki-canavar-kahramanlar-evrimsel-psikolojide-carl-gustav-jungun-arketipleri-8262>

Kitabeyin

- evrimagaci.org
- zaferdergisi.com
- ntv.com.tr

Kripto Paralar

- <https://www.bitlo.com/rehber/kripto-para-nedir>
- https://tr.m.wikipedia.org/wiki/Kripto_para
- <https://www.cnnturk.com/ekonomi/kripto-para-nedir-nasil-uretilir-kripto-para-nasil-alinir>

Küresel Isınma

- https://tr.wikipedia.org/wiki/Küresel_ısınma#Hafifletme
- <https://bilimgenc.tubitak.gov.tr/makale/kuresel-isinmayi-anlayalim-kuresel-isinma-101>
- <https://www.milliyet.com.tr/egitim/kuresel-isinmanin-nedenleri-ve-sonuclari-nelerdir-6321422>

Tüketim Çılgınlığı

- <http://pisikonet.com>
- <http://www.yesilist.com>
- <http://www.netgaste.com>

Hidrojenli Araçlar Nedir? Nasıl Çalışır?

- <https://motordestek.com/hidrojenli-araclar-nasil-calisir-hidrojen-yakiti/>
- <https://www.webtekno.com/haber/amp/47193>
- <https://teknoloji.org/yakit-hucresi-teknolojisi-ve-hidrojenle-calisan-motorlar/>

İnsanlığın Uçuş Serüveni

- https://tr.wikipedia.org/wiki/Havac%C4%B1l%C4%B1k_tarihi
- <https://www.bilgiustam.com/insanin-ilk-ucusu-ve-ucaklarin-gelismesi/>
- <https://kumbaradergisi.com/icerikler/insanin-ucus-seruveni/>

Masonluk

- <https://tr.wikipedia.org/wiki/Masonluk>

- <https://www.mason.org.tr/temel-kavramlar-ve-bilgiler>
- <https://www.mason.org.tr/tuerkiye-de-uenlue-masonlar>
- <https://paratic.com/masonluk-nedir-mason-kimdir/>